

ANDREJ EINSPIELER

Andrej Einspieler se je rodil leta 1813. Bil je koroški Slovenec, duhovnik. Vnet je bil za svojo narodnost. Po nazorih je bil konservativen. Zavzet je bil za pravice katoliške cerkve. V tej smeri je vodil tudi politiko koroškega slovenskega tabora. Narodnostne zahteve bi po njegovem morale biti skromne, poštene in ne prenapete.

Njegova priljubljena ideja je bil Mariborski program. Ta program je snoval notranjeavstrijsko skupino. Vsaka dežela bi imela svoj deželni zbor, sestavljen iz poslancev narodov, ki so živeli v deželi, na osnovi narodnostih kurij. Skupne zadeve notranjeavstrijske skupine bi reševal skupni zbor. Narodnostne zadeve ene narodnosti pa bi reševali poslanci tiste narodnosti iz vseh dežel. Hoteli so torej na ta način rešiti problem zedinjenja Slovencev, ne da bi kršili načelo nedeljivosti dežel, ki so ga močno poudarjali štajerski in koroški Nemci. Slovencev bi bilo v Notranji Avstriji približno 43%. Iz tega se vidi da problem enakopravnosti ne bi bil lahko rešljiv. Za konservativne in v tradicijo zaverovane Nemce in vladne kroge načrt notranjeavstrijske skupine ni bil nič bolj vabljev kot zedinjena Slovenija in zato Mariborski program tudi ni pridobil Slovincem nobenega zaveznika. Ostal je mrtva črka in je tudi med Slovenci že kmalu vzbudil oster odpor in kritiko, čeprav so se tudi pozneje še sklicevali nanj.

Leta 1852 je v Celovcu začel izdajati časopis za šolo in dom Šolski prijatelj. Pisan je bil za praktične potrebe duhovščine.

Bil je tudi član družbe Sv.Mohorja, ki je vsako leto izdajala dobre in cenene knjige.

Leta 1865 je začel izdajati glasilo Slovenec z namenom podučevati in omikovati vse Slovence v vseh rečeh, ki se tičejo sv Cerkve, politike, narodnosti, svobode in narodnega gospodarstva. Toda ta časopis je nehal izhajati že leta 1867, ker ga tiskar iz strahu pred Nemci ni več hotel tiskati.

Einspieler je umrl leta 1888.